

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Authors:

Titel | Title:

Orlando /

Alternativ titel | Alternative title:

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Premiere 1993 på Betty Nansen Teatret.

Forlæggets fysiske størrelse | Physical extent of source: 40 bl.

ORLANDO

WOOLF/PINCKNEY/WILSON

Oversat af

JØRGEN ÅRUP HANSEN OG KAREN-MARIA BILLE

Jeg var alene. Jeg havde gemt mig på loftet. Et murerhoved hang ned fra loftsbjælkerne. Det var indtørret og havde form og farve som en gammel fodbold. Fra den venstre kind strittede et par totter groft, tørt hår, der lignede skægget på en kokosnød.

Jeg var seksten. Jeg drømte om at skille mange hoveder af mange farver fra mange kroppe - men min far sagde, at jeg var for ung til at ride med hæren til Frankrig, så jeg øvede mig i at erobre med min klinge på loftet. Undertiden kom jeg til at snitte snoren over, og kraniet bumpede ned på gulvet. Når jeg hængte det op igen, grinede det triumferende af mig med sine skrumpne, sorte læber.

Jeg var seksten og forelsket i døden, min egen og mine forfædres, dem der var steget frem af tågerne, med adelskroner på hovedet. Jeg elskede ensomme steder, og følelsen af at være alene - for evigt alene. Jeg var

- som alle unge poeter, til enhver tid ifærd med at beskrive naturen.

Jeg var alene på en bakke, der kronedes af et enligt egetræ. Mit gemmested lå så højt, at jeg kunne se ud over nitten engelske amter, på klare dage tredive, eller fyrre måske, hvis solen skinnede. Jeg kunne se min fars hus; og min onkels, og de tre store tårne ovre mellem træerne, som min tante ejede; Heden var deres - skoven, fasanerne, rådyrene og sommerfuglene og en dag - faldt jeg. Sådan begyndte min rejse.

Egetræets hårde rod, som jeg var faldet over, blev til ryggen af en mægtig hest, eller dækket på et omtumlet skib. Jeg bandt mit ufortøjede hjerte til egetræets rod. Uroen i og omkring mig stilnede gradvis af; de små blade hang lige ned, de blege sommerskyer stod stille, mine lemmer blev tunge. Jeg lå så ubevægeligt, at kronhjorten lidt efter lidt kom nærmere, rågerne

kredsede om mig, og svalerne dykkede og steg i cirkler. Solen gik ned. De hvide skyer blev røde, bakkerne violette, skovene purpur, dalene sorte og - sådan begyndte min rejse - Jeg var på vej.

Lyden kom fra dalen, fra hjertet af mit eget, store hus i dalen. Dronningen var kommet. Jeg for ned af bakken. Ad smutveje, som kun jeg kendte, løb jeg gennem disse ophobninger af værelser og trapper over til festsalen, hvor jeg faldt på knæ. Jeg rakte personligt en skål med rosenvand frem mod den store Dronning. Mit hoved var bøjet mod gulvet - så jeg så kun hendes ringprydede hånd i vandet. Det var en hånd, man måtte huske; En nervøs, irriteret, sygelig hånd; en herskerhånd; en hånd, man blot behøvede at hæve, for at et hoved skulle falde; en hånd, jeg gættede på var forbundet med et gammelt legeme, der lugtede som - et skab med pelse i kamfer.

Hendes øjne var lysegule. Hun holdt dem altid åbne, på evig udkig efter ungdom og uskyld - sagde man. Hun var ved at blive gammel før tiden, udslidt og bøjet. Hun lyttede - hun var bange. Kanonernes torden var altid i hendes øren.

Om natten sov jeg i min uvidenhed - man sagde Dronningen kyssede mig uden at jeg anede det. Og hun glemte mig ikke.

I hvert fald var der ikke engang gået to år af denne stilfærdige landlige tilværelse, og jeg havde ikke fået skrevet mere end måske tyve tragedier - et dusin historiske fortællinger og en snes sonetter, da der kom bud om, at jeg skulle gøre Dronningen min opvartning i Whitehall.

"Her kommer min uskyld" .....

"Kom" sagde hun. Jeg rødmede. Hun trak en ring af sin ophovnede finger;

befalede mig at bøje knæet og bandt den juvelbesatte hosebåndsorden fast. Herefter blev intet nægtet mig. Da havets vinde havde befriet os fra Spanierne, da kanonerne bragede fra Tower og luften var så fuld af krudt, at man nøs derved, trak hun mig ned til sig i sine puder og befalede mig at begrave hovedet i det sammen-surium hun var klædt i. Hun havde ikke skiftet tøj i en måned. " Dette er min sejr", hviskede hun - netop som en raket for brølende til vejrs og farvede hendes gamle kinder skarlagensrøde. Dronningen elskede mig. Hun gav mig huse og masser af jord. Jeg skulle være hendes alderdoms søn. Det egetræ hvortil hun lænede sin vissenhed.

Men jeg var ung. I den livsfase, hvor mit hoved bugnede af rim og jeg aldrig gik i seng uden at fyre et åndrigt indfald af.

Blomster blomstrede og blomstrede af.

Solen stod op og gik ned.

Pigerne var som roser

deres tid så kort som blomsternes.

Man måtte plukke dem før natten kom.

Ja mange af dem var endda rede til at skænke mig deres gunst. Med een var sagen så langt fremme, at de retslærde på begge sider allerede havde travlt med ægtepagt, aftaler om skøder og lejemål - og alt hvad der hører til, før den ene store formue kan forenes med den anden.

Da satte den store frost pludselig ind.

Fugle frøs stive i luften og faldt ned som sten. En bondepige der ville krydse gaden - smuldrede og blæste væk over tagene som en støvsky, da den isnende blæst ramte hende fra et hjørne.

Markerne var fulde af hestespand, hyrder og bønder. Alle stod de stivnede midt i deres gerning, een med hånden på næsen, een med flasken til læben.

Men - mens landbefolkningen var i yderste nød, fornøjede London sig med et overdådigt karneval. Kong James befalede, at floden - der var frosset i over tyve fods dybde - skulle fejers ren og dekoreres - og forvandles til en forlystelsespark med løvhytter, labyrinter og drikkeboder. Alt sammen på hans bekostning. Det regnede med frosne roser - kulørte balloner svævede ubevægeligt i luften. Enorme bål af cedertræ og eg blev overstrøet med salte, så flammerne lyste grønt, orange og purpur. Men hvor heftigt de end brændte, var varmen ikke stor nok til at smelte isen.

Om dagen var den så klar at man i flere fods dybde kunne se ålestimer i urørlig tance. Men det var om natten lystighederne nåede deres højdepunkt. Måne og stjerner gnistrede som hårde, urokkelige diamanter, og hoffet dansede til en sirlig musik af fløjte og trompet.

Jeg havde netop samlet mine fødder efter en quardrille, da jeg så en skikkelse komme ud fra den Russiske pavillon. Skikkelsen var af middelhøjde, særdeles slank og klædt fra top til tå i østersfarvet fløjl. Den udstrålede en sælsom magnetisme.

" Det må være en dreng - ingen kvinde løber på skøjter med så megen fart og spændstighed " - tænkte jeg.

Skøjteløberen kom nærmere. Benene, hænderne, holdningen var en drengs, men ingen dreng havde sådan en mund, ingen dreng havde sådanne bryster. Ingen dreng havde øjne, der var som fisket op af havets bund.

Den ukendte skøjteløber standsede sin flugt og nejede med største ynde for kongen - der netop traskede forbi, støttet til en kammertjeners hånd.

Det VAR .....en kvinde.

9

Den fremmedes navn var Prinsesse
Maruouscha Stanislovska Dagmar Iliana
ROMANOVITCH.

Hun hørte til i den Russiske
Ambassadørs følge - måske var han
hendes onkel, måske hendes fader.

Hvem havde jeg elsket - indtil dette
øjeblik?

Mens jeg så på hende - blev isen til
vin i mine årer.

Jeg hørte vandet strømme og fuglene
synge. Foråret brast ud over det
hårde vinterland. Min manddom vaktet.

"Vil de have den godhed at række mig
saltet?" sagde hun..

"Med en allerstørste glæde, Madame."
svarede jeg på fejlfrit fransk. Min
moders kammerpige havde lært mig det.
Men måske ville det have været bedst,
hvis jeg aldrig havde lært det sprog,
aldrig svaret den stemme, aldrig
ladet mig lede af lyset i de øjne.

"MAROUSCHS STANISLOVSKA DAGMAR ILIANA
ROMANOVITCH....."

For nemheds skyld kaldte jeg hende Sascha, efter en hvid Russisk ræv, jeg havde som barn - et væsen der var blødt som sne - men med tænder som stål. Den bed mig engang så voldsomt, at min far lod den slå ihjel.

----- Folk hviskede.....for de vidste alle at jeg var forlovet med en anden. Men som dagene gik, blev jeg mindre og mindre varsom med at skjule mine følelser. Jeg havde ikke noget valg.

Pludselig stampede Prinsessen i isen med foden:

"Tag mig væk herfra.. Jeg hader denne engelske pøbel! "

Hun mente hoffet! "Det er fuldt af lurende gamle kællinger, som glor mig ind i ansigtet - og unge spradebasser, der træder mig over tærne. De lugter dårligt! Deres hunde løber ind mellem benene på mig. Det er ligesom at være i bur med vilde dyr!"

Hede af skøjteløb og elskov lod vi os falde ned på isen.

Det var et under at den ikke smeltede - og indhyldet i en stor pelskappe tog jeg hende i mine arme og for første gang, KENDTE jeg kærlighedens glæde.

Vi talte om alt under solen - intet var for småt eller for stort til vores samtele.

"-Alt ender med døden. Alt ender med døden-" sagde jeg - mens jeg sad der på isen. Men hun trak mig på benene igen og talte så vittigt og klogt, at jeg glemte isen.

Hvem var hun i dette øjeblik?

Hvad var det, hun skjulte for mig?

En dag løb vi længere ud end vi plejede, helt derud hvor skibene lå indefrossede. Blandt dem var det Russiske skib, på hvis mast den sorte ørn med de to hoveder vajede.

Sacha havde ladet noget af sit tøj blive om bord. Vi troede skibet var tomt, og klatrede op på dækket.

Vi havde ikke vovet os ret langt, før en mand rejste sig fra en rulle tovværk og begyndte at tale russisk. Han lignede en kæmpe - med stålringe i ørene - en arbejdshest.

Han tændte en lyssestump og forsvandt ned i ybet af skibet med Sascha.

Jeg blev på dækket, hensunken i drømme om Sascha - min juvel. Jeg skulle uigenkaldeligt gøre hende til min ejendom. Alle hindringer måtte overvindes. Sascha var fast besluttet på at bo i Rusland, hvor der var vilde heste og mænd, der, som hun sagde, flængede struberne på hinanden. - Det er sandt, at et liv i brunst og barberi ikke tiltrak mig - og dog var jeg villig til at gøre alt - og mere til - for en kosakkvinde og en ørken af sne. Det var KUN Sascha der talte. Førstkommende mørke nat ville vi flygte nordpå og videre til Rusland.

Sascha havde været borte en time eller mere. Jeg gik ned i skibets lastrum. - I et glimt så jeg dem. Så Sascha på sømandens knæ! Så hende bøje sig mod ham. Så dem omfavne hinanden.

Jeg udstødte et brøl, der gav ekko i hele skibet. Hvis Sascha ikke havde kastet sig imellem os, havde jeg kvalt sømanden, før han kunne nå at trække sin kniv.

Jeg blev overvældet af en dødelig kvalme. De måtte lægge mig på gulvet og hælde cognak på mig.

" Kassen var så tung!.....han var ved at hjælpe mig med at flytte den."

Det ene øjeblik troede jeg hende - men i det næste var jeg endnu mere rasende over hendes bedrag.

"Alle guder knuse mig, hvis jeg...en Romanovitch, har ligget i en gemen sømands arme." Sagde hun og stampede med foden.

Jeg troede hende. Og da vi løb hjem mod London på vores skøjter, var de onde anelser i mit bryst smeltet.

Så kom den nat vi havde ventet på. Vi havde besluttet os til at flygte. Tiden var inde. Hun ville komme alene, i kappe og bukser og bestøvlet som en mand. Vi skulle mødes ved midnatstid ved en kro i nærheden af Blackfriars. Der ventede hestene. Alt var rede til vores flugt.

Lange før midnat stod jeg og ventede. Natten var så blæksort, at folk var lige foran mig, før jeg så dem.

Mens jeg travede frem og tilbage - måtte jeg mange gange holde vejret, ved lyden af skridt der nærmede sig.....de gik forbi---og gaden blev endnu mere tavs end før.

De små lys i kvarteret blev slukket et for et.

.....
....

Pludselig blev jeg ramt i ansigtet af et blødt og alligevel tungt slag. Jeg

for sammen og lagde hånden på mit sværd. Slaget gentog sig fem seks gange - på mine kinder og min pande. Det varede længe før jeg blev klar over, at det var regn. Først faldt dråberne langsomt og eftertænksomt, en efter en. Derpå samlede de sig og blev til en støt vedholdende strøm.

Jeg søgte ly under en dørbue. Luften var tyk. Af og til så jeg Sascha i mørket, med regnen som en kappe om sig.

Men så udsendte Sct. Poul kirken det første midnatsslag med en røst så frygtelig og ildevarslende, at min sjæl rejste børster af skræk. Den slog yderligere fire ubønhørlige slag. Jeg besluttede hun ville komme ved det sjette slag.....men det sjette slag døde hen, det syvende kom, og det ottende. Da det tolvte slag faldt, kendte jeg sandheden. Et ur slog og andre faldt i, eet efter eet. Hele verden synes at udkime budskabet om hendes forædderi og hån. Styrtregnen fortsatte og det var som store kanoner bragede inde i den.

Vældige lyde hørtes, som af egetræer,
der blev flænget og flået.

Jeg sprang på min hest og galloperede
- jeg vidste ikke hvorhen.

Da dagen brød frem, da himlen blev
bleggul og regnen med ét hørte op,
var jeg ved Themsens bred.

Alt var forvirring og kaos.

Hvor der i tre måneder eller mere
havde ligget massiv is af en sådan
tykkelse, at den forekom holdbar som
sten.

Hvor en stor og lystig by var blevet
bygget, brusede nu de gule,
hvirvlende strømme. Floden var
bestrøet med isbjerge. Folk var
blevet overrasket af isen om natten
og løb nu frem og tilbage på deres
omtumlede øer. Undertiden drev en hel
flok af disse ulykkelige væsner ned
af strømmen sammen, nogle lå på knæ,
nogle havde et barn ved brystet. En
gammel mand sad og læste højt af en
hellig bog. Jeg red langs flodbreden

i retning af havet. Jeg hørte folk råbe om hjælp - bekende deres synder og love bod og bedring. En gruppe unge mænd på et isbjerg brølede de sjofleste viser - blev smadret til døde og sank med munden fuld af gudsbespottelser. Jeg så katte drive forbi, et overdådigt bord dækket til tyve personer - et menneskepar i en seng - og store mængder af køkkengrej.

Jeg red ud til det sted, hvor Ambassadør skibene for et par dage siden havde ligget urokkeligt fastfrosset.

Jeg talte dem allesammen;

Det franske, det spanske, det østrigske, det tyrkiske. Alle holdt de sig flydende.

Men det russiske skib var intet sted at se.

Så øjnede jeg omridset af et skib mod horisonten.

Det russiske skib stod ud mod det
åbne hav,

Troløs
Løjnagtig
Lunefuld
Djævel
Bedragerske
Hore.

Jeg slog øjnene op.

Kærlighed har to ansigter, et hvidt
og et sort.

Dit hus er pludselig ubeboeligt. Der
må tages skridt til omgående at få
ende på sagen. Du gør, hvad enhver
ung mand ville have gjort i dit sted,
og beder Kong Charles om at sende dig
til Konstantinopel - som ekstraordi-
nær ambassadør.

Her går dine dage på behageligste
vis. Omkring klokken syv står du op,

hyller dig i et langt tyrkisk slag og
tænder en cerut.

Man siger, at det er dine bedste år
og at du ejer evnen til at bevæge
fantasien og nagle beskuerens øjne
til dig. En million lys brænder i
dig, uden at du har besvær med at
tænde et eneste af dem selv. Du har
ingen venner, ingen bånd, og udfører
dine pligter med en sådan
utrættelighed, at Kong Charles
skænker dig den højeste adelstittel.

Adelsbrevet ankommer i slutningen af
Ramadanen. Du er vært ved en fest,
der er prægtigere end nogen anden,
Konstantinopel før eller siden har
set. Natten er smuk, gæsternes tal er
overvældende. Da klokken slår tolv
træder du frem på midterbalkonen.

Ved synet af dig skyder raketter til
vejrs, høje råb løfter sig fra
folkeskaren.

Admiralen hæfter den høje Bath-ordens
bånd om din hals og fæstner endelig
stjernen på dit bryst.

En anden lægger den hertugelige kappe om dine skuldre og overrækker dig kronen. Du sætter den gyldne krans af jordbærblade om din pande.

Det er på dette tidspunkt den første uro spores. Enten venter befolkningen et mirakel - en byge af guldmønter, der falder ned fra himmelen. Eller også er kroningen signalet til, at et angreb skal begynde. Klokkerne begynder at kime. Mange kaster sig mod jorden og berører den med deres pande. En kvinde der er gal af kærlighed til dig - griber en kandelaber og slynger den mod gulvet. En admiral giver ordre til, at der skal blæses alarm og snart er ambassaden tømt for gæster og aflåst på sædvanlig vis.

Man ser hvordan du går op til dit værelse og lukker døren bag dig.

Man hører hvordan du, mod sædvane låser den.

Næste morgen er du hertug og dine sekretærer finder dig dybt sovende i en rodet seng. Værelset er uordentligt. Din krone er trillet på gulvet. Bordet er overstrøet med papir. Om eftermiddagen sover du stadig og man tilkalder en læge. Han anvender plastre, nælder og brækmiddel, men uden held. Du sover videre.

På din trances syvende dag. Tirsdag d. 10 Maj falder det første skud i en grum og blodig opstand.

Tyrkerne rejser sig mod sultanen, stikker ild på byen og lader alle udlændinge omkomme ved sværdet.

Oprørerne bryder ind i dit værelse. Da de ser dig ligge udstrakt på sengen, tror de, du er død, og berøver dig kun din krone og din kappe.

Du er alene.

Du vågner. Du strækker dig. Du stiller dig ret op og ned. Du ser dig selv i spejlet.

Du er blevet kvinde. Det nytter ikke at nægte det.

Men i enhver anden henseende er du, som du altid har været. Din hukommelse kan uhindret vende tilbage til alle tildragelser i dit tidligere liv

Du tager din stilling op til revision. Du kan skrike, ringe på klokken eller falde i afmagt - men du er ikke overrasket. Du er vågnet op til en situation, som er delikat for en ung dame af rang.

Du læner dig ud af vinduet. En gammel sigøjner på et æsel venter.

Du forlader Konstantinopel.

Du har ofte ønsket dig at være i bjergene. Du er istand til at sidde i timevis uden at bestille noget.

Du er virkelig faldet i naturens hænder som aldrig før.

Der er bjerge - der er dale - der er floder. Du klatrer, du strejfer, du sidder, og da du fra en bjergtop, i det fjerne, hinsides Mamara havet, skuer Grækenlands sletter og skelner Akropolis, udvider din sjæl sig såvel

som dine øjenæbler. Derpå sænker du blikket, og den røde hyacint femtvinger et ekstatisk råb, fordi alting er så godt.

"Bare jeg dog kunne skrive! Men jeg har intet blæk og ikke noget papir."

Landskabet bliver en tør knogle, et fåreskelet, en umådelig stor hjerneskal, som tusinde gribbe har pillet ren.

Pludselig viser der sig en skygge på den blege bjærgside. Den bliver hurtigt dybere, og snart viser der sig en grøn grube, hvor der før var gold klippe.

Et stort rum åbner sig i bjærgets flanke. I dets indre ser du en plæne med frodigt, bølgende græs, du ser egetrær og drosler, der hopper i grenene, rådyr tripper yndefuldt fra skygge til skygge, du hører endogså summen af insekter og alle en engelsk sommerdags sukkende og brusende lyde.

Nu begynder sneen at falde - snart har den dækket hele landskabet og tunge vogne kommer rullende ad

vejene, belæsset med træstammer, som skal saves til brænde. Og nu dukker tagene og tårnene og tinderne op i dit eget hjem. Sneen falder støt. Røgen stiger op fra tusinde skorstene.

Du er på vej til England.

Jeg sidder på dækket af Enamoured Lady. Til dette øjeblik har jeg ikke skænket mit nye køn en tanke.

Først nu da jeg føler skørterne svøbe sig om mine ben og kaptajnen spænder solsejlet op for mig på dækket - forstår jeg hvilke fordele og ulemper situationen indebærer.

Under normale omstændigheder tænker en ensom kvindelig rejsende kun på sin dyd. En kvindes dyd er hendes juvel. Men hvis man har været mand i over 20 år - oven i købet ambassadør, hvis man har holdt en Dronning i sine arme og dertil enkelte andre damer,

så tænker man ikke så meget på sin dyd.

Det her er sandelig et bekvemt og mageligt liv. Men hvor er de skørter dog irriterende at have om benene.

Mon jeg kan springe overbord og svømme i det her tøj?

Nej, så ville jeg blive nødt til at en matros ville hoppe ud og redde mig.

Har jeg mon noget imod det?

Har jeg mon - egentlig?

Det er kaptajnen selv, kaptajn Nicholas Benedict Bartolud der hjælper mig med at skære kødet ud under middagen.

"Lidt af det fede Madame?" spørger han. "Tillad mig at skære en lille bitte skive til Dem, ikke større end en fingernegl?"

Når han taler synger fuglene, floderne bruser, og jeg føler en ubeskrivelig fryd, som da jeg for over hundrede år siden så Sascha for første gang.

Dengang var jeg jægeren, nu det flygtende vildt. Hvem føler den største lyst? Manden eller kvinden?

Det er herligt at sige "nej" og se ham rynke brynene.

Men det herligste af alt er at sige "ja", og tage den allermindste, allertyndeste skive kød og se kaptajnen smile.

For intet er så himmelsk som at stå imod og give efter og give efter og stå imod.

Som ung mand holdt jeg på, at kvinder burde være underdanige, kyske, vellugtende og fuldendt klædt. Nu må jeg undgælde for det med min egen person. For kvinder er ikke underdanige, kyske, vellugtende og fuldendt klædt af naturen.

Det kræver arbejde.

Bare det at sætte frisuren vil tage mig en time hver morgen.

Derpå må man spejle sig. Det er en time til. Og man må tage korsettet på og snøre det, vaske og pudre sig, skifte fra silke til kniplinger og

fra kniplinger til silke. Og være kysk år ud og år ind.

Når jeg er på dækket er jeg nødt til at holde mine ben tildækkede, fordi matroserne i masten glor ned på mig, når jeg soler mig. En af dem kunne jo miste fodfæstet og falde ned.

Og hvis synet af mine ankler betyder døden for en brav ung mand, der sikkert har både kone og børn at forsørge, må jeg i menneskekærlighedens navn holde dem tildækket.

"Fanden tage mændene!"

Og det er en ed jeg aldrig vil kunne sværge igen, når jeg først har sat foden på engelsk jord.

Og jeg vil aldrig mere kunne slå en mand for panden, eller sige ham lige op i hans åbne ansigt at han er en elendig løgnhals. Eller trække mit sværd og jage det gennem ham. Eller gå med krone eller i pocession, eller dømme nogen til døden eller anføre en hær.

Alt hvad jeg har lov til, når jeg først har sat foden på engelsk jord,

er at skænke te og spørge d`herrer,
om den smager dem!

"Bruger De sukker?"

"Bruger de fløde?"

Themsen.....London. Jeg havde glemt
hvor smuk denne by er. Der er blevet
bygge så meget mens jeg har været
væk. Al den pragt, al den død og
ødelæggelse, er forsvundet.

Heller ikke den mørke nat, den
vældige styrtregn eller flodens
svulmen, eksisterer længere.

Den stimmel af små, sorte, lave huse
som London var, er forsvundet.

Jeg ser brede gader, fine kareter,
damer i blomstret silke, folk, der
læser aviser.

Hjemme i huset har jeg givet besked
om, at jeg ikke vil se nogen! Og
alligevel vandrer en grotesk skygge
rundt i min gård.

Hver tirsdag og onsdag og en hvilken
som helst anden dag, HAN finder
passende, er jeg alene med en mand.

Ærkehertugen.

Han har forelsket sig i mig.

Han siger, at han har cirka tyve millioner dukater liggende i et pengeskrin på sit slot.

Han ejer flere engelske godser end nogen engelsk adelsmand. Han er en fremragende jæger og han lover mig en jagttaske fuld af ryber.

Mens han taler løber vældige tårer ned gennem furerne i hans lange, magre kinder.

Fra min tid som mand ved jeg, at mænd græder lige så hyppigt og umotiveret som kvinder. Men det begynder at gå op for mig, at kvinder bør blive rystede når mænd viser bevægelse, mens de ser på det.. Hvis det er det han vil have - så er jeg chokeret.

Han forventer et svar

Vi sidder på hver sin side af kaminen.

Så fortæller han hvordan han engang skød et elsdyr i Sverige og jeg spørger hvor stor elgen var?

Og han svarer, at den ikke var så stor som et rensdyr, han engang skød i Norge.

Jeg aner ikke hvad jeg skal svare.

Hvis dette er kærlighed er der noget underlig latterligt ved kærligheden.

Jeg bliver nødt til at slippe en skrubtusse ned mellem hans hals og skjorte.

Jeg ville have foretrukket en kårde.
Men tudser og latter har en virkning på en mands stolthed, som stål ikke har,

Gud være lovet.

Jeg er alene.

Men følelsen af at være alene er mere intens, lige efter at nogen har gjort kur til en,

Lyden af Ærkehertugens karethjul dør bort og fratager mig en Ærkehertug, hvilket ikke gør mig noget, en formue - hvilket heller ikke gør mig noget, en titel - hvilket slet ikke gør mig noget, den ægteskabelige tryghed - hvilket overhovedet ikke gør mig noget.

Men livet forlader mig, udsigten til livet og en elsker.

Jeg går hen til skrivebordet og skriver....

Livet og en elsker.

En hvid dis ligger over byen. Der er uro i luften. En vogn rasler sagte over brostenene. Det slår midnat.

En sky samler sig bag Sct. Pouls kuppel. Den vokser og formørkes. Det blæser lidt op og hele østhimlen bliver overskyet. Skyerne breder sig mod nord. Alt er mørkt; Tvivl. Kaos. Det attende århundrede er ude. Det nittende århundrede begyndt.

Fugt.

Fugt sniger sig ind i alle huse. Fugten er stum. Fugten får træet til at bulne, jernet til at ruste. Møblerne bliver dækket til, gulvtæpperne lagt ud.

Kaffen erstatter portvinen efter middagen, og da kaffen afstedkommer en dagligstue hvori man kan nyde den, og dagligstuen vitriner, og vitriner kunstige blomster, og kunstige blomster kaminhylder, og kaminhylder pianoforter, og pianoforter romancer, og romancer talløse små hunde og

bordløbere, blir hjemmet aldeles forandret.

Udenpå huset vokser der vedbend.

Husene kvæles i grønt. Fugten slår indad. Man bliver kuldkær om hjertet og får fugt på sjælen.

Fortvivlede forsøg bliver gjort på at finde en lun krog, hvor man kan putte sig med sine følelser. Kærlighed, fødsel og død bliver pakket ind i mangfoldige lag af fine ord og fraser. Kønnene fjerner sig mere og mere fra hinanden.

Åbenhjertighed tolereres ikke.

Fødsler. Fødsler. Fødsler.

Hun bliver gift når hun er nitten, og er moder til femten eller atten børn inden hun er tredive.

Selv Dronning Victoria går med krinoline, for at skjule det faktum, det sørgelige faktum, det store faktum, det eneste faktum, at hun venter et barn.

Tanken om Buckingham Palace får mig til at rødme og jeg skammer mig over den store smaragdring som Dronning Elisabeth har givet mig. Jeg skammer mig fordi alle bærer guldring, ikke

smaragdring. Jeg går ud til middag, Det myldrer med vielsesringe. Jeg går i kirke. Vielsesringe alle vegne. Jeg kører en tur i min vogn. Guld eller simili, tynde, tykke, fine eller mindre fine guldringe glimter alle vegne. Juvelerbutikken er fulde af ringe, almindelige ringe uden sten.

Individerne er klistret sammen, parvis. Der er ikke andet at gøre, end at købe en af disse grimme ringe og tage den på, ligesom alle andre. Men selv med en ring på fingeren lader ubehaget mig ikke i fred.

Jeg mærker giften overalt.

Bliver jeg nødt til at tage den mest desperate af alle kure under overvejelse? Bliver jeg nødt til at underkaste mig tidsånden, fuldt ud og betingelsesløst og gifte mig?

Da ærkehertugens vognhjul rasler bort i det fjerne, skrev jeg livet og en elsker, ikke livet og en ægtemand.

Krinolinens vægt tynger mig til jorden. Jeg kan ikke længere sletre gennem haven med mine hunde. Mine sko

bliver hurtigt gennemblødte og plørede. For første gang i mit liv er jeg bange for spøgelser i husets korridorer.

Måske har alle mennesker fået tilkendt et andet menneske på livstid som det bør støtte sig til indtil døden skiller dem. Hvem kan jeg støtte mig til? Alle har en mage undtagen jeg. Jeg er alene.

Jeg har brækket min ankel. Fuglene siger, følg os til verdens ende og drik glemsel der. Jeg kan ikke rejse mig. Her er jeg tilfreds i duften af lyng.

Jeg har fundet min mage.

Jeg er naturens brud.

Her vil jeg ligge i græssets kolde favntag. Ingen brudering skal smykke min hånd. Lyngens rødder skal slynge sig om mine fingre.

Jeg har jaget efter lykken gennem mange tidsaldre og ikke fundet den.

Efter berømmelsen og den er gået mig forbi, efter kærligheden og jeg har

ikke kendt den. Efter livet, men ser
nu at døden er bedre.

Skyerne kerner sig til vidunderligt
guldsfum. Gedernes blæder ringler.

En kanon langt ude på havet. Det er
armadaen. Nej, det er admiral
Nelson. Nej, krigene jo er forbi.

Jeg hører noget dybt i jordens indre.
En hammer mod en ambolt. Eller er det
et hjerte der slår?

Som et mørkt tårn mod daggryets gule
himmel ser jeg en mand på hesteryg.
"Madame" siger han, "De er kommet til
skade". "Min herre, jeg er død."

Nogle minutter senere er vi forlovet.
Marmaduke Bonthrop Shelmerdine og
Lady Orlando knæler. Orgelet drøner.
Klokkerne kimer. Tordenen brager, så
ingen hører ordene "agte og ære".

De rejser sig mens orgelet drøner og
lynene spiller over himlen og regnen
strømmer ned. Og jeg går ud i gården
med ring på fingeren i min tyne
kjole, og holder stigbøjlen, så min
ægteemand kan sidde op, hvilket han
gør i et eneste spring, og hesten
sætter sig i bevægelse, og jeg står

og råber Shelmerdine og han råber Orlando, og ordene kredser som vilde høge mellem kirketårnene, højere og højere, hurtigere og hurtigere, til de støder sammen og falder til jorden i stumper og stykker.

Han er på vej til sit skib.

"Shelmerdine forlad mig ikke!

jeg elsker dig."

Efter at have spurgt alle hvad livet er uden at blive klogere, kun ældre og køligere, mærker jeg at livet går sin gang som sædvanlig.

Livet har hele tiden gået "sin gang.

Jeg ser en dampmaskine, denne utrolige opfindelse, der fuldstændig har ændret Europas ansigt. Mit gamle hus i byen er blevet solgt til en paaplyfabrik.

Drosker, arbejdsvogne og omnibusser kører på kryds og tværs i gaderne.

Drenge løber frem og tilbage med trykte sedler presset ind imod sig og råber:

Katastrofe, katastrofe!

En enorm gummibold hopper over
aviserne

Legetøjsbåden i parken er min mands
skib og den krusning, jeg laver
med min fod, er en flodbølge ved Kap
Horn,

Og mens jeg betragter legetøjsbåden
vippe, ser jeg min mands skib klatre
højere og højere op over en glasmur
af havvand.....den sejler ind i en
tusindfoldig død og forsvinder, den
er sunket, men så ser jeg at den
sejler videre i bedste velgående på
den anden side af Atlanten....

Resultatet af at man ikke lever
sammen med sin mand-er, at man står
og vrøvler højt midt i parken, mens
jordmoderen igen og igen siger at det
er en prægtig dreng jeg har født.

En søn.

En vogn glider frem af egen drift nu
hvor kong Edward har afløst Dronning
Viktoria. Se lysene i stuerne. Med et
knips er hele værlset oplyst. Der er
ikke længere nogen skygger eller små
dunkle kroge, ingen kvinder i

forklæder, der kommer bærende med
vakkelvorne lamper.

Vandet bliver varmt på to sekunder.

Familierne er mindre. Gardiner og
møbelovertræk er blevet arrangeret i
flåser og tunger, og væggene er
udækkede og behængt med billeder af
virkelige ting som gader, paraplyer
og æbler.

Tiden er gået hen over hovedet på
mig. Det er min modne alder der
begynder nu.

Intet er længere een ting alene.

Den uendelige lange tunnel, som jeg
har rejst igennem i hundrede af år,
har udvidet sig og lyset er trængt
ind.

Jeg kører i min bil hjemad.

Det at køre ud af London ligner den
ophugning af identiteten, som går
forud for bevidstløsheden og måske
også for døden selv. Sjæl og legeme
er som iturevet papir, der falder ud
af en sæk. Endelig daler
papirstumperne langsommere. Enkelte
stumper vender sig om sig selv i
luften. Hvert et selvstændigt jeg.

Men det jeg som jeg kalder på, viser sig ikke.

Den dreng, der sad på bakken, den dreng der rakte Dronningen en skål med rosenvand, den unge mand, som forelskede sig i Sascha. ambassadøren, eller kvinden der råbte på Shelmerdine.....

Jeg kan skifte mit Jeg lige så hurtigt som jeg kører.

Ved hvert hjørne venter et nyt Jeg.

Men det jeg trænger allermest til holder sig tilbage.

Som vand i en brønd, bliver der nu mørkt og roligt i mig.

Et enkelt jeg. Mit sande jeg.

Her står birke og egetræerne.

Hjorten, hvis gevir er fanget i ståltrådshegnet. Her er gården, som jeg gennem så mange hundrede år er kommet til på hesteryg eller i karet.

Husets værelser lyser op. De har intet at skjule for mig. Vi har været sammen så længe. Jeg kom i disse værelser som barn, som mand, grædende og dansende.

I den vinduesniche har jeg drukket
den spanske vin, i det kapel er jeg
blevet viet.

Rækker af stole betrukket med fløjls
står opmarcheret langs væggene med
armene rakt frem mod Elisabeth, men
ingen dronning eller konge skal
nogensinde sove her igen. På de
trukte skilte står der,
"Må ikke berøres."

Jeg har glemt mit navn.

Jeg står ved egetræet.

Alt er roligt mellem himmel og hav.

Kommer han?

Et stort hus venter med alle viduer
sølvsmykkede, helt oplyst, som
ventede man på en død dronning.

Jeg ser mørke fjerbuske vaje i
gården, og fakler blafrer - men nuets
kolde vind strejfer mit ansigt med
sit svage åndegys.

Jeg er alene.